

OSZTRÁK–MAGYAR MONARCHIA

A különböző térelméletek, a transzkulturalitás és a transznacionális kutatások horizontján közép- és kelet-európai viszonylatban újabban ismételten felbukkannak azok a megközelítések, melyek mind a szép-irodalom, mind a kultúra egyéb területein megjelenítik a hajdani Osztrák–Magyar Monarchiát, és mintegy valamifajta eredetként rajzolják eléink ezt a többnemzetiségű régiót, mikor Kelet-Közép-Európa jelenlegi reprezentációját tárgyalják. Adódik a kérdés, miként is látszik jelenünk horizontjából az a Monarchia, mely múltként, hagyományként, esetleg traumaként ott rejtőzik számos európai kultúra rétegeiben. Mind a dicsőségesnek nevezett, de túl sok fényes haditettel nem rendelkező közös hadsereg, azaz a k. u. k. tud közös nevezőként szolgálni számos irodalmi mű vagy visszaemlékezés esetén, mind az útirajzirodalom, mely hangsúlyos műfajként mutatkozik meg az adott időszak tekintetében. Emellett a különböző társadalmi gyakorlatok és szokások hagyományának eredete is visszavezethető gyakorta a császári és királyi államalakulat hétköznapijaiba. Jelen számunkban különböző irodalmak és kulturális gyakorlatok kapcsán a Monarchia jelenben is izgalmas tradícióját vizsgáltuk, nem utolsósorban azért is, mivel száz év is eltelt felbomlása óta.

